

Wie is Marcus

Wie is Marcus? Hij is niet één van de apostelen maar hoe heeft hij dan het evangelie van Marcus kunnen schrijven?

Volgens de overlevering heeft hij dit evangelie in Rome geschreven. Ook is zeker dat het evangelie van Marcus eerder geschreven is dan dat van Mattheüs en Lucas; het is dus het oudste evangelie.

Als we de drie evangeliën naast elkaar leggen, dan blijkt dat Mattheüs en ook Lucas, het evangelie van Marcus – het oudste evangelie dus - gekend hebben want ze hebben dezelfde volgorde van verslaglegging en ze hebben er ook hele stukken uit overgenomen.

Er zijn ook stukken ingevoegd door Mattheüs en Lucas maar ze hebben zich gehouden aan de volgorde van Marcus.

De volle naam van Marcus is: Johannes Marcus. Toen Petrus

door een engel uit de gevangenis werd bevrijd lezen we in Hand. 12:12 het volgende:

En na een ogenblik van overleg, ging hij naar het huis van Maria, de moeder van Johannes, bijgenaamd Marcus, waar velen vergaderd waren in gebed.

De moeder van Johannes Marcus was dus Maria; ze had waarschijnlijk een groot huis want velen waren daar bijeen voor gebed.

Toen Jezus gevangen genomen werd in de hof van Gethsemané, lezen we daarover een toevoeging van Marcus in 14:51/52 met de volgende woorden:

51 En een jonge man, die een laken om het naakte lichaam geslagen had, liep mede, Hem achterna, en zij grepen hem.

52 Maar hij liet het laken in hun handen en nam naakt de vlucht.

Marcus heeft met opzet zijn eigen naam hier niet genoemd, maar algemeen wordt door Schriftkenners aangenomen, dat deze jonge man Johannes Marcus was.

Men schat de leeftijd van de jonge man, die verondersteld wordt Johannes Marcus te zijn en die naakt op de vlucht sloeg, op ongeveer 10 à 12 jaar.

Toen Johannes Marcus met Barnabas en Paulus op zendingsreis ging¹, was hij ongeveer 25 jaar. Marcus was een familie lid van Barnabas, namelijk een neef.²

Toen Petrus in Rome was en daar een brief schreef, noemt hij daarin het volgende³:

U laat de mede uitverkorene te Babylon groeten, en mijn zoon Marcus.

¹ Hand. 13:5b

² Kol. 4:10

³ 1 Petrus 5:13

Dat Petrus in deze brief Marcus zijn zoon noemt, duidt erop, dat Johannes Marcus waarschijnlijk in het huis van zijn moeder door de dienst van Petrus tot wedergeboorte is gekomen. Vandaar de benaming: mijn zoon Marcus.

Toen Barnabas en Paulus op zendingsreis gingen, namen zij een jonge broeder met zich mee. Een jongeman die zich blijkbaar geroepen voelde om als helper voor deze broeders mee te gaan.

In Handelingen 13:13 lezen we dat Johannes Marcus deze beide broeders verliet en weer terugkeerde naar Jeruzalem.

Hij was nog geen doorzetter, die het lijden tijdens de zendingsreizen aan kon. Mogelijk verlangde hij uit ook terug naar zijn moeder in Jeruzalem (Hand.12:12) en naar zijn geestelijke vader Petrus.

In Hand.15:36-40 lezen we over de volgende zendingsreis die Paulus met Barnabas wilde ondernemen. Daar staat:

36 Maar na enige dagen zeide Paulus tot Barnabas: Laten wij toch terugkeren tot onze broeders in iedere stad, waar wij het woord des Heren verkondigd hebben, om te zien, hoe het hun gaat.

37 En Barnabas wilde ook Johannes, genaamd Marcus, medenemen.

Barnabas was een man vol van geloof. Hij wilde een goede mentor voor zijn neef Johannes Marcus zijn en hem een tweede kans geven.

38 Maar Paulus bleef van oordeel, dat men niet iemand bij zich moest hebben die hen na Pamfylie had verlaten en zich niet met hen tot het werk had begeben.

Paulus vond dit voorstel van Barnabas niet juist. "Hij heeft ons destijds toch verlaten en zich niet met ons tot het werk begeben".

Ondanks dat Barnabas probeerde Paulus over de streep te trekken, bleef deze van mening, dit niet te moeten doen.

Hier zien we de radicale Paulus enerzijds en de barmhartige Barnabas anderzijds.

Ze kwamen er niet uit en er ontstond iets, wat niet had mogen gebeuren: een verbittering tussen hen zodat ze uiteen gingen.

39 En er ontstond een verbittering, zodat zij uiteengingen en Barnabas met Marcus naar Cyprus voer.

Dit uit elkaar gaan had immers ook zonder verbittering kunnen plaatsvinden.

God laat alle dingen meewerken ten goede voor hen, die Hem liefhebben.⁴ Er ontstonden nu twee teams van werkers:

- 1) Barnabas met Johannes Marcus gingen naar het eiland Cyprus waar

⁴ Romeinen 8:28

Barnabas als Joodse Leviet gewoond had.⁵

- 2) En, zo zegt ons Hand. 15:40, Paulus koos zich Silas en vertrok, door de broeders aan de genade des Heren opgedragen, naar streken waar ze eerder geweest waren om de ontstane gemeenten te versterken.

Later is deze verbittering tussen Paulus en Barnabas genezen want we lezen in Galaten 2:1

Daarna ging ik na verloop van veertien jaar weder naar Jeruzalem met Barnabas.

Ook laat Paulus zich in latere jaren lovend uit over Johannes Marcus als hij schrijft aan Timotheüs in 2 Tim. 4:11

Haal Marcus af en breng hem mede, want hij is mij van veel nut voor de dienst.

De barmhartige Barnabas had zijn neef Johannes Marcus verder mogen brengen zodat hij

een nuttige dienaar van de Heere Jezus werd. Ja, schrijft Paulus, hij is mij van veel nut voor de dienst.

En als Paulus een brief aan Filemon schrijft, brengt hij hem de groeten over van o.a. Marcus, die hij zijn medearbeider noemt.⁶

Als Paulus later aan de broeders en zusters in de gemeente Efeze een brief schrijft, spoort hij hen aan met de volgende woorden, die wij lezen in Ef. 4:31/32

Alle bitterheid ... worde uit uw midden gebannen, evenals alle kwaadheid.

Maar weest jegens elkander vriendelijk, barmhartig, elkander vergevend, zoals God in Christus u vergeving geschonken heeft.

Die woorden gelden ook voor ons. Dat geen enkele bitterheid in ons hart wortel kan schieten. Nee, evenals alle kwaadheid moet dit weg uit ons leven.

⁵ Hand. 4:36

⁶ Filemon v. 24

Vriendelijk en barmhartig voor elkander zijn en elkaar vergeven, zoals God in Christus ons vergeving geschonken heeft.

En in de eerste brief van Petrus wordt Johannes Marcus nog door Petrus genoemd. Hij noemt hem daar "mijn zoon Marcus".⁷

En deze Marcus heeft uit de mond van Petrus al de gebeurtenissen en verhalen gehoord, die Petrus met Jezus heeft meegemaakt.

En Marcus heeft deze gebeurtenissen en verhalen verwoord in het evangelie van Marcus.

En God heeft over Zijn woord gewaakt. We kunnen dit evangelie vandaag de dag nog lezen.

Dit evangelie van Marcus is in miljoenen exemplaren verspreid "all over the world" als onderdeel van de bijbel.

De Bijbel is uniek en geeft ons duidelijkheid, wie Marcus, de neef van Barnabas en de geestelijke zoon van Petrus is.

⁷ 1 Petrus 5:13